

Administrationens resume af anbefalingerne fra Borgersamling Bæredygtigt Forbrug

I dette papir beskrives administrationens sammenfatning af borgersamlingens vision og anbefalinger for en fremtid med bæredygtigt forbrug. Parenteserne efter hver overskrift angiver, hvilke af borgersamlingens anbefalinger der berøres i de enkelte afsnit. Med kursiv står citater fra borgernes indledning, vision og anbefalinger.

Oversigt

Borgerne har udviklet i alt 75 anbefalinger under følgende 13 overskrifter:

- #1 Vi vil have afgifter, der sikrer, at vores forbrug bliver bæredygtigt
- #2 Borgerne skal inddrages mere – det skaber forandring
- #3 Meget mindre animalsk produktion – meget mere plantebaseret
- #4 Det skal være meget nemmere at købe og spise bæredygtigt
- #5 Flere bæredygtige og fleksible boformer
- #6 At energiforsyningen i Danmark kun består af vedvarende energikilder
- #7 Offentlig transport skal være bæredygtig og tilgængelig for alle
- #8 Producenter skal holdes ansvarlige for at producere, distribuere og bortskaffe på bæredygtig vis
- #9 Ny levevis kræver ny viden og nye kompetencer
- #10 Vi vil bo grønt og i renoverede bygninger
- #11 Mere natur og grønt i by og på land
- #12 Vi vil dele, bytte og genbruge – gør det nemt!
- #13 Mindre ulighed er en forudsætning for bæredygtigt forbrug – og også mere retfærdigt

Visionen: Mindre forbrug, højere trivsel

Overordnet set ønsker borgerne sig en fremtid, hvor danskerne spiser mere plantebaseret, bor på færre m², transporterer sig bæredygtigt (kollektiv transport, cykling og deleordninger) og forbruger færre ting. De beskriver et hverdagsliv med et markant mindre materielt forbrug, hvor der til gengæld er skruet op for livskvaliteten i form af nærvær, fordybelse, sociale relationer, fysisk aktivitet, naturoplevelser m.v.:

"Det gode liv bliver et liv med mere natur og ro, fællesskaber og bedre sundhed for krop og sjæl – et liv i mere balance." (s. 16)

Virkemidler: Rammer og retning efterspørges (#1)

Borgerne ønsker, at politikerne i højere grad sætter rammer, der fremmer omstillingen, så det ikke kun er borgernes eget ansvar at træffe bæredygtige valg. De efterspørger *"modige, gennemgribende politiske beslutninger, der markant ændrer, hvordan vi forbruger – fra overforbrug til bæredygtigt forbrug."* (s. 16)

"Vi mener ikke, at beslutningstagerne bør være berøringsangste, men skal turde at iværksætte initiativer på klimaområdet, der faktisk laver nogle ting om – også selvom de gør ondt. [...] politikernes rolle er at være ansvarlige og sætte rammerne, hvor dette kræves. Det indebærer blandt andet, at man tør træffe upopulære beslutninger, som ikke alle nødvendigvis vil bifalde. Vi er klart af den opfattelse, at politisk styring og regulering er nødvendig. Vi er også enige om, at vi som borgere er mere villige til at acceptere påbud og afgifter, end politikerne tror." (s. 15)

De rammer borgerne efterspørger er bl.a. økonomiske incitamenter, infrastruktur, lovgivning, tilgængelighed (fx deleordninger), eksponering (fx for nye madoplevelser), medejerskab/involvering, lokalplaner og videns- og kompetenceopbygning. Og de efterspørger både pisk og gulerod.

Folkelig deltagelse i omstillingen (#2 + #6 + #9 + #13)

Borgerne efterspørger også langt større fokus på videns- og kompetenceopbygning samt involvering og retfærdighed/liched i omstillingen. Det handler dels om, at alle skal klædes på med den rette viden og de rette handlekompeterer til omstillingen – og dels om, at der er brug for at involvere borgerne aktivt i lokale beslutninger, fx udbygning af vedvarende energi, samt at sørge for, at omstillingen sker på en retfærdig måde, hvor ingen efterlades på perronen.

Forbrugsområde: Fødevarer (#3 + #4 + #11)

Borgerne ønsker sig et Danmark, hvor der er meget mere plads til naturen, idet vi har ændret både vores kostvaner og vores fødevarerproduktion markant i retning af plantebaserede fødevarer frem for animalske. De anbefaler, at *"mindst 30% af Danmarks areal fremover skal være beskyttet natur, heraf en tredjedel strengt beskyttet."* (s. 31) Og de efterspørger en helhedsplan for Danmarks areal, som kan sikre *"en fornuftig balance mellem hensyn til natur, mennesker, miljø, økonomi og tilstrækkelig fødevarerproduktion (omlægning skal ikke erstattes af import)."* (s. 20) Borgerne ønsker sig også mere natur i byerne.

Forbrugsområde: Transport (#7)

Borgerne ønsker sig, at vi transporterer os bæredygtigt over hele landet. *"Den bæredygtige transport skal være den billigste form for transport i dag og den eneste i morgen."* (s. 25) De er klar over, at det kræver forskellige løsninger forskellige steder; fx at man i byerne primært skal cykle, og at fleksible løsninger såsom deleordninger er vigtige særligt uden for byerne, samtidig med at man skal have et velfungerende offentligt transportsystem og gode muligheder for at kombinere forskellige bæredygtige transportformer. De anbefaler, at infrastrukturen udvikles *"på baggrund af bæredygtighedshensyn. Dvs. fokus på mere togtransport og cykling, f.eks. supercykelstier, frem for udbygning af motorveje og lufthavne."* (s. 25) De anbefaler endda stop for anlæg og udvidelse af motorveje.

Tema: Boformer (#5 + #10)

Borgerne ønsker sig, at vi danskere bor på færre m², samt at vi renoverer mere og bygger mindre nyt. De to ambitioner hænger godt sammen, for hvis vi kan dele de eksisterende m² bedre mellem os, behøver vi ikke bygge så meget nyt.

Tema: Ting – fx tøj, elektronik, legetøj, værktøj osv. (#8 + #12)

Borgerne ønsker sig, at vi forbruger mindre, og at vi deler, reparerer og genbruger mere, frem for at købe nyt. Det skal være billigere og nemmere at dele, reparere og genbruge – så det bliver langt mere udbredt end i dag. Samtidig ønsker de, at der skal stilles højere krav til producenterne om lang levetid, reparation og genbrug – og at kommuner og regioner i egne indkøb og udbud skal stille bæredygtighedskrav.